

Total number of pages – 16

CODE : 35T EDUC

(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each..... $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each..... $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each..... $4 \times 10 = 40$

Q. No. 4 carries 6 marks each..... $6 \times 4 = 24$

Total = 100

Contd.

1. Answer the following questions : (any twelve)

1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটো)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটো)

গাহায়াব হোনায সোঁনাযফোঁৱনি ফিননায হো : (জাযখিঁজায়া মোনজিনেঁ)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

লাঁদাঁ জাযগা আৰুঁ খালাম :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in _____.

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী হাৱাৰি উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিখৌ _____ মায়থাইয়াব গায়সননায জাদোঁমোন।

(b) On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয় 'গনি' ফোঁৱমাযথি বিথায়াব আসামাব বাঁ মোখাডাৰি গেজাৰি ফায়াসালিফোঁৱখৌ গায়সননায জাদোঁমোন।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

_____ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ সালেৰে পূৰ্বে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এবং অসম সরকার নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ মায়থাইনি সিগাঁসিম আসামনি গেজাৰি সোলোঁথাই গুৱাহাটী ভূম ফায়াসালি আৰু আসাম সরকার সামলায়দোঁমোন।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by _____ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম _____ ১৮৪০ চনত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম _____ ১৮৪০ সালে প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

দৈখায়াৰি সোলোঁথাইনি সানদাঁথাইখৌ সিগাঁ _____ আ 1840 মায়থাইয়াব বাহায জেনগ্ৰোদোঁমোন।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে _____।

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম হল _____।

বুহুমনি দেৱসিন উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিনি মুঙা জাদোঁ _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

মুলুগনাঁ আৰহাবা সান _____ খালাৰাব ফালিনায জাযো।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

আইভান পেভলভ এজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ আছিল।

আইভান পেভলভ একজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ ছিলেন।

আইভান পেভলভআ সায়ে ৰাছিয়ানি সোলেৰ সানখৌগিৰি আৰু _____ মোন।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা আৰু _____ ৰ মাজত সমন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰৱণতা এবং _____ -এৰ মध्ये সমন্ধ স্থাপন কৰে।

সোলোঁনাথনি ৱাদায়াৰি আদৰআ মিথিংগায়াৰি এৰথুনাথ আৰো _____ নি গেজেৱাৱ সোমোন্দো গাৱসডো।

- Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

মোনসে ৰাথ্ৰায়াৱ ফিননাথ হো :

(i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?

কোন শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল?

মাৰে সোলোঁথাই আয় 'গআ 10+2+3 সোলোঁথাই দাথাইনি সুবুৱন হোদোঁমোন?

(j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

“আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ?

“গোৱা নষ্টে খ্ৰান্থিলেখা সোলোঁথাইয়া খ্ৰান্থিলেখা সোলোঁথাইনিফ্ৰায় ফাৱাগ মানোনা ৰেখোঁ খ্ৰান্থিলেখা ফাৱায়সালি ৱাহানি ৰাথজোআৱ হোনাথ জাযো।” ৰে বুংফুৱলুআ সোৱনি?

(k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ?

“সোলেৱাৰি সোলোঁথাইয়া জাদোঁ motor activity খোঁ মিৰু খ্ৰালামনানৈ ৱোঁমোনদাঁথিজোঁ গাৱখোঁ সোলায়নাথফোৱনি জথুম।” ৰে বুংফুৱলুআ সোৱনি?

(l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্তকৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্তকৰণ এবং সংৰক্ষণই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন?

“সৰ’, গিয়ান আৰো গোসোনি সাননাথখোঁ আৱথায় হানাথ আৰো গোসোআৱ লাখিনো হানাথানো সোলোঁনাথ।” ৰে বুংফুৱলুখোঁ সোৱ বুদোঁমোন?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে?

গাৱ গোসোআৰি এৰা গোসোজানাথ গোসো হোনাথ মাখোঁ বুডো?

(n) What is image memory ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কি?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কী?

সায়খাঁআৰি ৰিসম্বিআ মা?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বলে ?

গেজেরগা মাখৌ বুডো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়াৰি খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গিবি ব্ৰৈথিখ্ৰৌ দিহুননায় মাৱসুলুখ্ৰৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখ্ৰিজায়া মোনজিনৈ সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোঁথাই আরো মাৱদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায মোননৈ সুবুৰন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

আখিখ্ৰালনি বিথাখিয়াব গেজেরারি সোলোঁথাইনি জিউরাহায়াৰিনি মোননৈ গোনাখি মখ'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

“অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড” আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

“অপাৰেশন ব্ল্যাকবোর্ড” পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

‘অপাৰেশন ব্লেকবৰ্ড’ বিথাখিখিনি মোননৈ থাখি মখ'।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সোলেৱাৰি সোলোঁথাইনি সানদাংথাই বৈখ্ৰেব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো ?

বেসেননাং সোলোঁথাই বুডোব্লা নোঁ মা বুজিযো ?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সবলীকৰণেৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি সানদাংথাই বৈখ্ৰেব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্কতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্কতা এবং শিক্ষণেৰ মध्ये দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

রানায় আরো সোলোঁনাযনি গেজেরাৱ থানায মোননৈ ফাৱাগ লিৰ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা ?

শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোঝো?

সোলোনাথনি থিয়্যারিথি খ্ৰান্দি বুডোব্লা মা বুজিযো?

(i) What is retention?

সংৰক্ষণ কাক বোলে?

সংৰক্ষণ কাকে বোলে?

গোসোআব জুথুমনায মাখৌ বুডো?

(j) What is retroactive inhibition?

পাশ্চাত্মুখী প্রতিবোধ কাক বোলে?

পশ্চাত্মুখী প্রতিবোধ কাকে বোলে?

আগুনান্ থাৰথানায় মাখৌ বুডো?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগের যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

গোসো হোনায়নি জায়খিজায়া মোননৈ আৰু মখ'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের ধাৰণা সঠিকভাবে বৰ্ণনা কৰো।

গোসোআৰি সাবসি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখ্ৰেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ'।

(n) Define the preventive function of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্যের সঠিক বৰ্ণনা দাও।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি হোৰথানান্ হাৰাখৌ বেখ্ৰেব।

(o) Find the Median and Mode from the following data : 1+1=2

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকে মধ্যমা এবং বহুলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :

গাহায়াব হোনায় খ্ৰাৰিনিফ্ৰায় গেজেরমা আরো গেজেরগান্ দিহুন :

58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38

(p) Write two merits of quartile deviation as a measurement of variability.

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ পৰিমাণক হিসেবে চতুৰ্থাংশ বিচ্যুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

সোলায়স্তু ফাৰাগথিনি সুবারি হিসাবৈ ব্ৰৈথি থাখ্লেংথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ'।

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নের উত্তর দাও :

গাহায়াব হোনায় জায়খিজায়া মোনজি সোনাথনি ফিননাথ হৌ :

(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লেখো।

আসাম গেজেরি সোলোংথাই আয়েন (1961) মখ'নাথ মোনব্ৰৈ গোনাংথার বিথাংখিনি সোমোন্দৈ লিৰ।

(b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনৰৈ গোনাঁথান মাৰফাৰি মখ’।

(c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাইনি মোনৰৈ গাহাই জেনাখৌ সাবৰায়।

(d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানৰৈ খান্ধিলেখা সোলোঁথাইনি মোনৰৈ বিখাখি মখ’।

(e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈখাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাউজাম দৈখায় সোলোঁথাইনি মোনৰৈ হামজাথাব মখ’।

(f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানখাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনৰৈ বেৰেন গোনাঁ দিগখৌ মখ’।

(g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি ? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পাৰে ? আলোচনা কৰো।

ফৰায়সালিয়াব সোলেৱাৰি সোলোঁথাই মাৰোঁ হোনো হায়ো ? সাবৰায়।

(h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

বেৰেননাঁ সোলোঁথাইনি নাংগৌথি আরো গোনাঁথিখৌ সাবৰায়।

(i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

ইসিঁ নোজোৰথি সোলোঁনাথনি মোনৰৈ গোনাঁথান আখুথাই লিৰ।

(j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।

গোহোমথি নেমনি সোলোঁথাইয়াৰি বেৰেনখৌ সাবৰায়।

(k) Write four physical causes of forgetting.

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

বাবগাৱনাথনি মোনৰৈ সোলেৱাৰি জাহোন লিৰ।

(l) “Attention and interest are like two sides of the same coin.” Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাই দুটা পিঠিৰ মতো।” আলোচনা কৰো।

“গোসো হোনায় আরো গোসো দুনায়া गरसे खाउरिनिनो मोननै बिखुनि बादि।” সাবৰায়।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰো।

গোসোআৰি গোগো সাসে সুবুনি মোনৰৈ আখুথাই সাৱৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আৰু গোসোবিগিয়াননি বেলায়াব সানসৰথুম বিগিয়াননি মোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সাৱৰায়।

(o) What is frequency polygon? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper) $1+3=4$

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাকে বোলে? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অংকন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰবে)

গলেগলেথা আখুথাই মাখৌ বুডো? গাহায়াব হোনায সলাইনি খাৰিফোৰনিফ্ৰায় গলেগলেথা আখুথাই মাখৌ বুডো : (খাৰিফোৰনিফ্ৰায় গলেগলেথা)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(খাখো খোন্দোব)	(গলেগলেথা)
80 - 84	1
75 - 79	3
70 - 74	6
65 - 69	9
60 - 64	12
55 - 59	8
50 - 54	6
45 - 49	3
40 - 44	2
	<u>N = 50</u>

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাখুখি জাখা মোনৰৈ সোনাযনি ফিননায হো :

(a) What is environmental education? Discuss the principles of environmental education. $2+4=6$

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোৰবিথিডাৰি সোলোঁথাইনি খাখিফোৰখৌ সাৱৰায়।

(b) What is population education? How can the population education be imparted in educational institution? Discuss. $2+4=6$

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বোলে? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

সুবু সানখো সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইয়াৰি ফসংথানাব সুবু সানখো সোলোঁথাইখৌ মাখৌ হোনা হাযো? সাৱৰায়।

(c) What is connectionism in learning? Discuss the educative value of trial and error method of learning. $2+4=6$

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতির শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰো।

সোলোঁনাযনি ফোনাঁজাবারি বাদ মাখৌ বুডো? নাজানায আরো গোৰোন্দি আদব সোলোঁনাযনি সোলোঁথাইযারি বেসেনথি সাবরায।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory. $2+4=6$

স্মৃতিৰ অৰ্থ আৰু প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অৰ্থ এবং প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি আঁথি আরো বিখান্দিখৌ বেখেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মোনব্রৈ আখু গুসুডৈ সাবরায।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education. $2+4=6$

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰে মনোযোগ এবং আগ্ৰহের গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনাযনি গোনাঁথিখৌ সাবরায।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method : $1+5=6$

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতির সাহায্যে নিম্নলিখিত বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নিৰ্ণয় কৰো :

গেজেরথি মাখৌ বুডো? হমনা লানায গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিফ্রায গেজেরথি দিহুন।

Class Interval	Frequency
(শ্রেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্রেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখৌ খোন্দোব)	(গলেগলেথা)
65 - 69	2
60 - 64	3
55 - 59	4
50 - 54	7
45 - 49	8
40 - 44	16
35 - 39	9
30 - 34	4
25 - 29	3
20 - 24	2
15 - 19	2
	<u>N = 60</u>

_____ x _____